

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/2374,Prezydent-RP-przyjal-Zwierzchnictwo-nad-Silami-Zbrojnymi.html>
15.05.2025, 21:25

Prezydent RP przyjął Zwierzchnictwo nad Siłami Zbrojnymi

W dniu Święta Wojska Polskiego, 15 sierpnia 2010 r., na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie Prezydent RP Bronisław Komorowski przyjął Zwierzchnictwo nad Siłami Zbrojnymi RP.

Obchody Święta Wojska Polskiego oraz 90. rocznicy Bitwy Warszawskiej zostały zainaugurowane odprawioną w Katedrze Polowej Wojska Polskiego mszą świętą w intencji Ojczyzny. Nabożeństwo celebrował administrator Ordynariatu Polowego ks. Sławomir Żarski, a uczestniczyli w nim m.in.: Prezydent RP wraz z małżonką, szef BBN minister Stanisław Koziej, przedstawiciele parlamentu i rządu, kadra oficerska WP, weterani i kombatanci, kapelani WP kościołów ewangelicko-augsburskiego i prawosławnego, a także przedstawiciele armii państw NATO oraz mieszkańcy i goście stolicy.

Prezydent.pl

Po nabożeństwie Prezydent odsłonił w Katedrze tablicę upamiętniającą ofiary katastrofy pod Smoleńskiem, na której znajdują się nazwiska 96 osób, które zginęły 10 kwietnia, ich daty urodzenia oraz stanowiska, jakie zajmowali. Po lewej stronie umieszczonej za szkłem urny – w której umieszczono ziemię z miejsca katastrofy – widnieje napis: „Pamięci 96 ofiar katastrofy pod Smoleńskiem 10.04.2010”, po prawej: „Polskiej delegacji udającej się na obchody 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej”.

Prezydent.pl

W południe, na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego, z udziałem pododdziałów Wojska Polskiego, odbyła się ceremonia przyjęcia Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego oraz uroczysta odprawa wart przy Grobie Nieznanego Żołnierza.

Podczas uroczystości odbył się także Apel Pamięci, po którym [Zwierzchnik Sił Zbrojnych wręczył nominacje generalskie](#) i odznaczenia państwowe.

mon.gov.pl

W swoim przemówieniu Prezydent RP mówił, że: - Trudno ukryć, a może i nie warto ukrywać wzruszenia w chwili, gdy syn, wnuk i potomek wielu, wielu innych pokoleń żołnierzy polskich klęka jako Zwierzchnik Sił Zbrojnych i może całować sztandar Wojska Polskiego. Trudno i chyba nie warto ukrywać wzruszenia, gdy ta uroczystość przejęcia zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi odbywa się tu przed Grobem Nieznanego Żołnierza, gdzie każdy z nas, każdy Polak może stanąć, zadumać się nad losami ojczyzny, być dumnym z poprzednich dokonań pokoleń żołnierskich, może być dumny ze swoich przodków, może myśleć z dumą także o przyszłości ojczyzny.

Prezydent.pl

- Sojusze - zewnętrzne filary naszego bezpieczeństwa są ważne, bardzo ważne, wciąż jednak najważniejsze pozostają własne wysiłki całego narodu, wszystkich

instytucji państwa i każdego obywatela - powiedział Prezydent.

Jak mówił: - (...) świadomość takiej potrzeby, gotowość ponoszenia niezbędnych świadczeń obronnych i wreszcie strategiczna racjonalność w organizowaniu na rzecz bezpieczeństwa, to najważniejsze wewnętrzne filary bezpieczeństwa narodowego.

W swoim przemówieniu Bronisław Komorowski zapowiedział regularną i systemową pracę Rady Bezpieczeństwa Narodowego: - Jednym z pierwszych praktycznych kroków, jakie zamierzam podjąć w kształtowaniu nowego systemu i nowego stylu zwierzchnictwa strategicznego nad sprawami bezpieczeństwa kraju na poziomie prezydenckim, będzie wdrożenie programu regularnej i systemowej pracy odnowionej Rady Bezpieczeństwa Narodowego; pracy zsynchronizowanej z uruchomieniem od dawna zapowiadanego Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego - powiedział.

Zdaniem Bronisława Komorowskiego w dniu Święta Wojska Polskiego trzeba zaakcentować, że jeden z najważniejszych elementów narodowego systemu bezpieczeństwa zawsze stanowi armia.

[Przeczytaj całe wystąpienie Prezydenta RP](#)

Po przemówieniu odbyła się ceremonia składania wieńców na płycie Grobu Nieznanego Żołnierza, a po niej defilada pododdziałów WP.

Następnie Prezydent RP Bronisław Komorowski, wraz szefem BBN ministrem Stanisławem Koziejem, ministrem obrony narodowej Bogdanem Klichem i szefem Sztabu Generalnego WP generałem Mieczysławem Cieniuchem, przeszedł w miejsce łączności satelitarnej z Polskim Kontyngentem w Afganistanie, gdzie Zwierzchnik Sił Zbrojnych przekazał stacjonującym tam żołnierzom życzenia z okazji Święta Wojska Polskiego. Zwracając się do żołnierzy PKW wskazywał m.in., że udział w operacji w tym kraju jest istotny z punktu widzenia naszej wiarygodności jako członka wspólnoty międzynarodowej. Mówił, że wojskowi na misji "pełnią funkcję swoistej dobrej reklamy Polski i Wojska Polskiego w bardzo elitarnym kręgu wojskowych z całego świata. (...) Jesteście reprezentacją polskich Sił Zbrojnych, reprezentacją Polski. Za pracę, za ciężką służbę, za odwagę, za mądrość dowódczą, odwagę żołnierską wszystkim serdecznie dziękuję" - powiedział Prezydent.

Obchody zakończyło złożenie wieńca pod pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

(inf.własna, PAP)

INSYGNIA ZWIERZCHNIKA SIŁ ZBROJNYCH RP

Zwierzchnictwo Prezydenta nad Siłami Zbrojnymi RP symbolizuje Proporzec

Prezydent.pl

Prezydent.pl

Prezydent.pl

Prezydent.pl

Prezydent.pl

Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Proporzec ma formę płatu tkaniny o proporcji boków 5:6. Proporzec jest koloru czerwonego z białym wizerunkiem orła pośrodku oraz białym wężykiem generalskim w obramowaniu.

Proporzec wzorowany jest na Chorągwi Rzeczypospolitej ustanowionej rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 27 grudnia 1927 roku. Chorągiew RP, którą posługiwał się tylko Prezydent, w 1939 roku została wywieziona przez Prezydenta Ignacego Mościckiego do Londynu, gdzie używana była przez Prezydentów na Uchodźstwie. 22 grudnia 1990 roku została przekazana Prezydentowi Lechowi Wałęsie przez ostatniego Prezydenta RP na Uchodźstwie Ryszarda Kaczorowskiego. Obecnie Chorągiew RP znajduje się w Zamku Królewskim.

Prezydent.pl

Prezydent.pl

PRZYJĘCIE ZWIERZCHNICTWA NAD SIŁAMI ZBROJNYMI RP PRZEZ PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Uroczystości inauguracyjne nowo wybranego Prezydenta RP składają się z dwóch ceremonii. Pierwszą z nich jest zaprzysiężenie nowego Prezydenta RP. Uroczystość odbywa się przed Zgromadzeniem Narodowym i przebiega zgodnie z jego regulaminem.

Druga ceremonia ma charakter wojskowy i jest nią uroczyste przyjęcie Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi przez Prezydenta RP. Uroczystość ta odbywa się przed Grobem Nieznanego Żołnierza lub w innym miejscu określonym decyzją Ministra ON.

Uroczystość odbywa się z udziałem władz państwowych, przedstawicieli Parlamentu RP, instytucji centralnych, władz wojskowych, administracyjnych i samorządowych, duchowieństwa, korpusu dyplomatycznego, organizacji pozarządowych, środowisk kombatanckich oraz Kapituły Orderu Wojennego Virtuti Militari i Kapituły Orderu Krzyża Wojskowego. Wojskową asystę honorową podczas uroczystości stanowi: kompania honorowa, poczet proporca Prezydenta RP i orkiestra wojskowa.

Po przybyciu Prezydenta RP kompania honorowa oddaje honory. Prezydent RP przyjmuje meldunek od Szefa SG WP, dokonuje przeglądu kompanii honorowej (oddaje honor sztandarowi przez skłon głowy) i wita się z żołnierzami. Następnie oddaje honory Grobowi Nieznanego Żołnierza, wita się z dowódcami Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcą Operacyjnym Sił Zbrojnych, Szefem Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej, Dowódcą Garnizonu Warszawa, których przedstawia Minister ON, po czym zajmuje miejsce do rozpoczęcia uroczystości.

Po podniesieniu flagi państwowej RP na maszt i odegraniu hymnu RP. Minister ON wygłasza okolicznościowe przemówienie, po którym następuje ceremonia przyjęcia Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi RP przez Prezydenta RP. Podczas tej ceremonii poczet sztandarowy występuje z szyku kompanii honorowej i staje we wskazanym miejscu. Prezydent RP podchodzi do sztandaru, sztandarowy pochyla sztandar tak, aby jego dolny płąt znajdował się na wysokości około metra nad ziemią. Prezydent RP klęka na prawe kolano, prawą ręką ujmując płąt sztandaru, podnosi go do ust i całuje, następnie wstaje i oddaje honory przez skłon głowy poczym następuje podniesienie na maszt proporca Prezydenta RP. Następnie Prezydent RP składa wieniec na płycie Grobu Nieznanego Żołnierza i wygłasza okolicznościowe przemówienie.

Uroczystość kończy defilada.

KOMPETENCJE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I OBRONNOŚCI PAŃSTWA

Uprawnienia Prezydenta RP w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa wynikają wprost z postanowień Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Przepis art. 126 ust. 2 Konstytucji stanowi, iż "Prezydent Rzeczypospolitej czuwa nad przestrzeganiem Konstytucji, stoi na straży suwerenności i bezpieczeństwa państwa oraz nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium".

Ponadto na podstawie przepisu art. 133 Konstytucji, Prezydent jest reprezentantem państwa "w stosunkach zewnętrznych".

Rozwinięcie ogólnej normy konstytucyjnej odnoszącej się do kwestii stania na straży suwerenności i bezpieczeństwa państwa oraz nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium, zostało dokonane w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zmianami).

Zgodnie z zapisem art. 4a, ust.1 ustawy, Prezydent:

- › zatwierdza, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, strategię bezpieczeństwa narodowego;
- › wydaje, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, w drodze postanowienia, Polityczno-Strategiczną Dyrektywę Obronną Rzeczypospolitej Polskiej oraz inne dokumenty wykonawcze do strategii bezpieczeństwa narodowego;
- › zatwierdza, na wniosek Rady Ministrów, plany krajowych ćwiczeń systemu obronnego i kieruje ich przebiegiem;
- › postanawia, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, o wprowadzeniu albo zmianie określonego stanu gotowości obronnej państwa;
- › może zwracać się do wszystkich organów władzy publicznej, administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorców, kierowników innych jednostek organizacyjnych oraz organizacji społecznych o informacje mające znaczenie dla bezpieczeństwa i obronności państwa;
- › inicjuje i patronuje przedsięwzięciom ukierunkowanym na kształtowanie postaw patriotycznych i obronnych w społeczeństwie.

Zatwierdzane i wydawane przez Prezydenta dokumenty stanowią podstawę do realizacji przedsięwzięć oraz planowania zamierzeń w sferze polityki bezpieczeństwa narodowego, jak również w sferze podejmowania czynności mających na celu doskonalenie systemu obronnego państwa.

Ogólne kompetencje w obszarze stania na straży suwerenności i bezpieczeństwa państwa oraz nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium zobowiązują Prezydenta do analizowania i oceny ewentualnych zagrożeń oraz uruchamiania prawnie dopuszczalnych działań w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom.

W zależności od charakteru i stopnia zagrożenia zewnętrznego państwa Prezydent może zarządzić, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, powszechną lub częściową mobilizację i użycie Sił Zbrojnych do obrony Rzeczypospolitej Polskiej (art. 136).

Kolejną, istotną prerogatywę głowy państwa zawiera art. 234 Konstytucji stanowiący, że: „Jeżeli w czasie stanu

wojennego Sejm nie może zebrać się na posiedzenie, Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów wydaje rozporządzenia z mocą ustawy w zakresie i w granicach określonych w art. 228 ust. 3-5. Rozporządzenia te podlegają zatwierdzeniu przez Sejm na najbliższym posiedzeniu".

Ta norma konstytucyjna daje szczególne uprawnienia Prezydentowi do dysponowania, w określonej sytuacji zaistniałej w państwie i w ściśle określonym czasie, uprawnieniami przynależnymi zarówno władzy ustawodawczej, jak i władzy wykonawczej. Podkreślić należy, iż tylko Prezydent został wyposażony w takie kompetencje, co potwierdza jego kluczową rolę w systemie bezpieczeństwa narodowego.

Ponadto na podstawie postanowień Konstytucji Prezydent RP, w dziedzinie bezpieczeństwa państwa:

- › nadaje - na wniosek Ministra Obrony Narodowej - określone w ustawach stopnie wojskowe (art. 134 ust. 5);
- › w razie zewnętrznego zagrożenia państwa, zbrojnej napaści na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub gdy z umów międzynarodowych wynika zobowiązanie do wspólnej obrony przeciwko agresji - na wniosek Rady Ministrów - może wprowadzić stan wojenny na części, albo na całym terytorium państwa (art. 229);
- › w razie zagrożenia konstytucyjnego ustroju państwa, bezpieczeństwa obywateli lub porządku publicznego - na wniosek Rady Ministrów - może wprowadzić na czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż 90 dni, stan wyjątkowy na części, albo na całym terytorium państwa (art.230 ust. 1).

Podkreślenia wymaga fakt, że na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym w czasie jego trwania Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, może postanowić o użyciu oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do przywrócenia normalnego funkcjonowania państwa, jeżeli dotychczas zastosowane siły i środki zostały wyczerpane.

Kompetencje Prezydenta RP w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa zostały również określone w ustawie o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Dotyczą one głównie sprawowania zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi:

Prezydent RP jako Zwierzchnik Sił Zbrojnych, na wniosek Ministra Obrony Narodowej, określa główne kierunki rozwoju Sił Zbrojnych oraz ich przygotowań do obrony państwa (art. 5 pkt 1), a także może uczestniczyć w odprawach kierowniczej kadry Ministerstwa Obrony Narodowej i Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (art. 5 pkt.2).

Ponadto, Prezydent, na wniosek Rady Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów, decyduje o wysłaniu Sił Zbrojnych poza granice kraju. Odbywa się to w przypadku użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa w celu udziału w:

- › konflikcie zbrojnym lub dla wzmocnienia sił państwa albo państw sojusznicznych;
- › misji pokojowej;
- › akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom.

Okres wojny i wynikająca stąd specyfika kierowania państwem i jego obroną wymaga przyjęcia zasady

jednoosobowego dowodzenia i ponoszenia jednoosobowej odpowiedzialności. Wymienione wcześniej zapisy konstytucyjne dotyczące uprawnień Prezydenta w tym zakresie tj. najwyższy zwierzchnik Sił Zbrojnych, zarządzanie powszechnej mobilizacji i użycie Sił Zbrojnych do obrony RP, mianowanie na czas wojny Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych, wydawanie w okresie stanu wojennego rozporządzeń z mocą ustawy - predysponują Prezydenta do kierowania obroną państwa w okresie zagrożenia bezpieczeństwa i w czasie wojny. Jednakże w tym przypadku zostaje zachowany element współdziałania dwóch ośrodków władzy wykonawczej. Regulują to zapisy art. 10 wymienionej wyżej ustawy o stanie wojennym tj.:

„Jeżeli w czasie stanu wojennego wystąpi konieczność obrony państwa, obroną tą kieruje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej we współdziałaniu z Radą Ministrów. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w czasie stanu wojennego w szczególności:

- › postanawia, na wniosek Rady Ministrów, o przejęciu organów władzy publicznej na określone stanowiska kierowania;
- › postanawia, na wniosek Rady Ministrów, o stanach gotowości bojowej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „Siłami Zbrojnymi”;
- › określa, na wniosek Rady Ministrów, zadania Sił Zbrojnych w czasie stanu wojennego;
- › może mianować, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, Naczelnego Dowódcę Sił Zbrojnych;
- › zatwierdza, na wniosek Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych, plany operacyjnego użycia Sił Zbrojnych;
- › uznaje, na wniosek Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych, określone obszary Rzeczypospolitej Polskiej za strefy bezpośrednich działań wojennych”.

Dokonując analizy instrumentów prawnych będących w posiadaniu Prezydenta nie sposób pominąć uprawnień związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Jeżeli użycie uzbrojonych oddziałów i pododdziałów Policji okaże się niewystarczające, to Prezydent może postanowić, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, o użyciu oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do pomocy Policji.

Mając na uwadze przyznane Prezydentowi tak szerokie kompetencje, zwłaszcza odnoszące się do sprawowania funkcji strażnika suwerenności i bezpieczeństwa państwa oraz nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium, Konstytucja ustanawia Radę Bezpieczeństwa Narodowego jako organ doradzający Prezydentowi w zakresie wewnętrznego i zewnętrznego bezpieczeństwa państwa.

Dla zapewnienia forum współpracy w obszarze władzy wykonawczej, Konstytucja ustanawia jeszcze jeden organ w postaci Rady Gabinetowej, nie posiadającej jednakże żadnych kompetencji władczych.

Zgodnie z ustawą o powszechnym obowiązku obrony Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wykonuje zadania w zakresie bezpieczeństwa i obronności przy pomocy Biura Bezpieczeństwa Narodowego. Wobec braku odpowiedniego, strategicznego centrum na szczeblu państwa zajmuje się ono także monitorowaniem przedsięwzięć mających wpływ na stan bezpieczeństwa i obronności państwa.

Prezydent wyposażony w przedstawione wyżej kompetencje jest zasadniczym ogniwem systemu bezpieczeństwa naszego państwa tworzącego zintegrowaną strukturę, w skład której wchodzi całość sił i środków państwa przewidzianych do realizacji zadań w dziedzinie bezpieczeństwa.

[Tweetnij](#)